

Yttrande Anpassning av svensk rätt till EU:s nya in-och utresesystem (Ds 2021:9)

Med anledning av promemorian *Anpassning av svensk rätt till EU:s nya in- och utresesystem* vill Amnesty International (nedan Amnesty) framföra följande synpunkter: .

- Amnesty saknar ett mer utförlig resonemang till promemorians betoning på kopplingen mellan brott och tredjelandmedborgare som vistas i Sverige under en kortare period. Vidare ifrågasätter vi förslagets betoning på att om antalet personer som inte har rätt att vistas i landet minskar det förmodas leda till en ökad inre säkerhet.
- För att säkerställa att de personer som registreras erhåller information om syftet med registreringen vill vi framhålla att det är av stor vikt att den registrerade erhåller informationen i samband med att personakten skapas. Vi anser att det är viktigt att den registrerade får information om syftena med- och konsekvenserna av att flera myndigheter har tillgång till systemet samt när och hur kontroller kan genomföras. Vidare ställer vi oss frågande till hur det, vid tex ett självbetjäningssystem, ska säkerställas att informationen på ett *godtagbart* sätt ska nå den registrerade.
- Amnesty befarar, med tanke på den ibland stressiga situationen som uppstår vid exempelvis en passkontroll, att information kan vara svår att ta till sig och förstå vilket senare kan komma att skapa en osäkerhet för tredjelandmedborgare som blir registrerade, även i en senare situation av inre utlänningskontroll.
- Vidare vill Amnesty understryka betydelsen av att de inre utlänningskontrollerna utförs med full respekt för alla människors lika värde och att användandet av lämnade uppgifterna sker på ett icke-diskriminerande sätt.
- Amnesty ställer sig tveksam till huruvida syftena och konsekvenserna med ett så omfattande kontrollsystem står i proportion till den kränkning det innebär av den personliga integriteten. En mer djupgående konsekvensanalys av den integritetskränkande aspekten saknas.

- Enligt FN:s Barnkonvention och svensk lag är en person barn upp till 18 års ålder. Det saknas resonemang kring varför barn från 12 års ålder enligt förslaget ska registreras liksom hur detta ska gå till med relevanta anpassning till barnets ålder.
- Amnesty välkomnar att respekten för mänsklig värdighet framhålls. Hur detta ska ske presenteras inte. Det välkomnas att det ska finnas tillräckligt med personal för att bistå personer med självbetjäning men det saknas ändå resonemang kring hur ett självbetjäningssystemet ska anpassas för personer som befinner sig i utsatta situationer.

Stockholm den 24 maj 2021

Anna Johansson
tf Generalsekreterare
Amnesty International
Svenska sektionen

Madelaine Seidlitz
Jurist, ansvarig flykting-och migration
Amnesty International
Svenska sektionen

